

1908. év.
CSONGRÁDI UJSÁG
A. máj

CSONGRÁDI UJSÁG

Elfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felölös szerkesztő
TÓTH DÉNES

Szerkesztőség:
Szentháromság-tér 2. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-tér 2. szám.

V. évfolyam.

Csongrád, 1907. január 13.

2. szám.

A munkáscsaládokhoz.

Valamikor régen az emberek azt tartották, hogy a munka Isten átka, az arc verejtéke a bosszuálló Ég büntetése és az a pénz, amelyet nem lábbal, vagy házasság útján, nem erőszakkal, vagy politikával szerez az ember, hanem nehéz, fárasztó munkával keres, azt szegénynek tartották és a munkásokat alig becsülték, többre, mint az igavonó állatokat. Mert hát a ravasz, nyalánk pinesi kutyát még ma is dédelgetik, cukorral tartják, de a leghűségesebb hazórzó kutyát kikergetik a vak éjszakába.

Ezt az előljáró beszédet csak azért irtam le, hogy rámutassak arra, miszerint hogyan ámitották a világot a dologtalan szájhősök, a világkormányzó politikusok régen — és pár ezer év milyen hatalmasan cáfolta meg azt a tant, hogy a munka „az arcverejtékével szerzett munka” Isten átka lenne.

Ma már látjuk, hogy a munka az egészség, a jólét forrása — s boldog embereket csak ott lehet találni, ahol a lustaságot hírből sem ismerik. Ma már a királyok, herecegek, főurak, tudósok és főpapok épp úgy tudják jól, miszerint, ha akarnak jól aludni, jól enni, fölségesen pihenni, akkor ki kell magukat fárasztani, miután köznapi igazság ma már az, amit a weimári udvari költő, Góthe ónagyméltósága nem tudott, hogy a boldogságot még a királyok sem kapják ingyen, hanem ki kell érdemelni, ki kell küzdeni.

Az öreg Gladston, „a nagy úri ember”, Anglia nagy miniszterelnöke fát vágott mindennap, Garibaldi kapált, Dopsetis olasz miniszterelnök a legnagyobb szegénységben élt hónapos szobájában s maga végezte, mint Tolstoj Leó gróf, az inasi teendőket a maga személye körül, szintén nem azt nézték, hogy mi a divat? hanem azt akarták, hogy egészséges, megelégedett, boldog és erős lelkű emberek legyenek, akik nem szorulnak száz cseléd, inas kiszolgálására.

Ezzel csak azt akarom mondani, hogy ezek a nagy, igazán nagy emberek így gondolkodtak már, hogy a munka nem szegény, sőt akármilyen Ádám, semmiféle paradicsomkertben munka nélkül nem lehet boldog.

Azonban a világ még csak odáig jutott a bölcsességben, hogy most már mindenki tudja, miszerint munkanélkül nincs megelégedés, boldogság, fáradságos küzdelem nélkül nincs pihenés, élvezet.

Azt, hogy a munka, még ha fárasztó kézimunka is, nem szegény, nem tudják.

Már pedig ez is nagyfontosságú dolog volt, hogy a köztudatba átment ama meggyőződés, hogy a munka nem átok, hanem a nemzetgazdaság legnagyobb áldása, tényezője. Ez az új felfogás megszüntette a rabszolgaságot, megsemmisítette a rabló-

lovagok hatalmát, letörte a munkanélküli herék öröklött jogait, úgy hogy ma már a miniszternek is dolgozni kell, hogy ha fizetést akar élvezni, mert a munka nemesít.

Ennyire tehát már átalakult a közvélemény, csak az van hátra, hogy itt is az amerikai felfogás terjedjen el, melyszerint az a munka, amelyet arcunk verejtékével szerzünk, két kezünk munkájával, épp úgy nem szegényít, mint az, amelyet az íróasztalnál, vagy a szószéken végezzünk.

Ma ez a munka díszesebb, tehát drágább, holott megmondta már Hock János előtt-Sunth Ádám is, a nagy nemzetgazdász, hogy sok szónoknak kevesebb előkészülete van a tudományokban, mint igen sok szájhősnek, tehát könnyebb szónokolni, mint kapálni. Mégis ezt rosszabul fizetik, holott Amerikában többet keres egy jó kézi munkás, mint itt akár hány diplomás ember, miután ott nem szegény a kézimunka — és biztosan merem állítani, hogy ez az amerikai praktikus észjárás halad az igazi megboldogítás útján, nem pedig a németek, akik a föld tulajdonjogát piszkálják. Piszkálják azok, akik a könnyű, pár percnyi munkáért akkor is ezreket fognak igényelni, míg a valódi munkásosztály csak épp a megélhetésért fog küzdeni s fogja arcának veritékjét hullatni.

Hát ezek előrebocsátása után most azzal a kéréssel fordulok a csongrádi munkásnőkhöz, hogy ha már arról van szó Csongrádon is, miszerint egy jövedelemforráshoz juttassuk a munkásnépet, akkor erre alkalmasabb eszköz nincs, mint a csipkeverő-tanfolyam, amelyet a D. M. K. E. támogatásával a városi képviselőtestület létesíteni akar.

Felhivok minden úri, polgári és munkáscsaládot, hogy küldjék a tanfolyamra leánygyermeküket, hogy egy igen szép keresetforráshoz szerezzék meg az ismereteket, a tudást, a művészetet. Az a szokás, hogy a varrónézetekbe küldik leányaikat, a polgári családok és munkásnők. Ezekben a varrónézetekben némelyik leány 2—3 évig is dolgozik ingyen, míg végre felszabadul és akkor ha ott görnyed a gép mellett, — keres havonta 20—25 koronát.

Ellenben ha beiratkozik e csipkeverő-tanfolyamra, akkor három hónapi tanulás után megkeres havonta 60—70 koronát s ha két leány dolgozik, vagy majd betanít másokat is, akkor két leány kereshet a család részére 120—140 koronát, amiből urasan megélhetnek, sőt biztosítva lenne jövőjük is.

Rövid idő múlva Dekáni Árpád tanár városunkba érkezik és megkezdí a tanfolyam szervezését.

Ha 100 növendék lenne, ezek évente 70—80 ezer koronát szerezhetnének ebből az új művészi iparágból.

Megint a bokros-ügy.

Azt hittük, hogy már a bokros-ügy régen le lett véve a napirendről és ime, megint előkerült. Jött egy miniszteri rendelet, amelyet alább ösmertetünk és ez okozta azt a nagy zavart, mely a bokrosi birtokosság között észlelhető. Később majd csak eloszlanak a pro- és kontra vélemények, mert be kell, hogy lássák azt, hogy ezen miniszteri rendelet csak javunkat célozza.

Habár nekünk a nézetünk az volt, hogy a bokros ügy amint eddig használdott, ezután is használtassék az 1905. év július hó 28-ikán hozott birtokossági határozat szemelött tartásával, mert a kihasználásnak eddigi módja volt talán az egyedüli, amely a többféle érdekeket kielégítette. Most azonban változás állott be az említett miniszteri rendelet értelmében, amely egy ügy megfelebbezése folytán elrendeli, hogy a bokros egyedül legelőnek használtassék, a kaszáló kihasználását megtiltva úgy, hogy mindenféle jószág, — barom, ló, juh és disznó, — külön-külön legelőt kapjon.

Ha a magasabb érdekeket tekintjük, rögtön tisztában lehetünk azzal, hogy ezen miniszteri rendelet célja az, amit már mi is régebben kiemeltünk, hogy az állattenyésztésünket védje és elősegítse, amely már valóban oly ponton áll, amely jóformán a terület és a lakossághoz mért követelhető számbavehetőséget is alig-alig éri be. De még erre a jószágállományunkra különösen érzékeny csapást mértek volna azzal, ha a bokros eltöltése sikerül. Ezt meggátlandó emeltük fel szavunkat és akkor ugyanaz az intenció vezérelt bennünket, amelyet ez a miniszteri rendelet is megerősít, mintegy elégtételt szolgáltatva. Bár félremagyaráztak egyesek az akkori törekvéseinket, mi nyugodtak voltunk, mert tudtuk, hogy a közönség érdekeitől is eltekintve, az igazságot szolgáltuk. Így most sem vezérel más bennünket, amikor ösmertetjük az okokat, amelyek következménye ezen miniszteri rendelet, mert ha már a gazdaközönség újlag ki lett téve az érdekösszeütközéseknek, legalább tudják meg, hogy kinek köszönhetik.

Az eredet a következő: 1905. évben mind több és több panaszt emeltek a bokrosi gazdák Ludrovai Tóth István akkori birtokossági elnöknel, hogy Forgó Pál birtokos a kaszálójára lehajtott jószágával a kisebb birtokosok kaszálóit is használta, amely jogtalan legeltetés következtében tetemes kár érte őket. A panaszok folytonos ismétlődése után, Ludrovai Tóth István elhatározta, miután eddig a bokrosi birtokosság nem mondotta ki azt, hogy a kaszálóval rendelkező birtokosok kaszálás után hajthatnak-e le jószágot területeikre legeltetés végett vagy nem,

egy birtokossági gyűlés megtartását, amely hivatva volt ezt megállapítani és kimondani, mely határozatra Ludrovai Tóth István birtokossági elnök támaszkodni kívánt, hogy a panaszokat jogosan orvosolhassa. Ezen értelemben tehát ugyanez év július hó 23-ikán délelőtt 10 órakor elrendelte a szavazást, mely két egymásutáni vasárnap történt és kitént, hogy a bokrosi birtokosság 175 házrész többséggel elhatározta, hogy nem engedi meg a kaszálóval bíró gazdáknak a legeltetést.

Ez a határozat természetesen érzékenyen sújtotta a kaszálókon legeltető gazdákat, különösen Forgó Pált, mert a fentebbi határozat értelmében Ludrovai Tóth István, mint birtokossági elnök, csendőrökkel hajtatta ki a jóságokat.

Huzamosabb ideig Ludrovai Tóth István ezen határozatnak nem tudott érvényt szerezni, mert Forgó Pál a birtokosság határozatát megfeleltette és ugyanezen felebbezésre, — melynek egyik epizódja volt a Forgó Pál—Nagypál Imre-féle veszekedés is — ezen miniszteri rendeletet kaptuk, amely igazat téven mindenkinek, de meg a jóságállományra való tekintettel elrendeli, hogy ezután a bokroson nem szabad kaszálót kihagyni, hanem az egész bokros legeltetésre használandó.

Dacára, hogy mi már régen beláttuk és amellet érveltünk, hogy a bokros pusztá csak arra hivatott, hogy Csongrád város közönségének jóságállományát növelje és fenntartsa, mégis elismerjük és tudjuk, hogy azok a kisgazdák, akik a kaszálóikat egyedül csak szénagyűjtésre használták, ezen miniszteri rendelettel érzékenyen sújtattak. A kisgazdák a tanya-földeiken is találtak annyi legelőt kevés számú jóságaiknak, amely elég volt a nyári eltartásukra és így a bokrosi földjükön összegyűjtött szénát eltehették télire. Ettől természetesen a miniszteri rendelet következtében elesnek és így egy új nagy teher fogja a vállalkat nyomni, amely abban a gondban fog nyilvánulni, hogy vajjon milyen úton és módon szerezzék be jóságaiknak a télire való takarmányt?

Bizony elég nagy válság elé állítottak az ilyen kis gazdák és mi kimondjuk, hogy ezen válságot Forgó Pálnak és Sóllya Gyulának köszönhetik, mint akik folyton arra törekedtek, hogy valamely úton és módon a saját érdekükért a többieket kijátszassák. Azonban, ha már a miniszteri rendelet intencióival a bokrosi birtokosság egyrésze nem azonosítja magát, vigasztalódhat, mert azok, akik miatt ez az állapot lett, szintén szánják-bánják, hogy a bokrosi birtokosságot mindég igyekeztek kihasználni.

HIREK.

— **Személyi hír.** Dr. Kelemen Béla Szeged és Csongrádvármegye főispánját a király e hó 5-én fogadta kihallgatáson. Dr. Kelemen Béla főispán a kineveztetéséért szokásos köszönétét fejezte ki, mely után a király élenként érdeklő-

dött dr. Kelemen Béla eddigi működése és Csongrádvármegye gazdasági és természeti viszonyai iránt, sőt a szegedi egyetem is szóba került. A kihallgatás a rendes kihallgatások során történt és így a szokottnál hosszabbra nem nyúlt. — Ez alkalommal megemlítjük, hogy dr. Kelemen Béla mint Csongrádvármegye főispánja, rendes fogadása napján — hétfőn — mindig Szentesen van.

— **Diszközgyűlés.** Rákóczi Ferenc dicső fejedelmünk areképe folyó hó 13-án, azaz ma vasárnap d. e. 11 órakor tartandó községi közgyűlésben fog leleplezteni. A diszközgyűlésre az előjáróság nem csak a képviselő testületet, hanem a közönséget is meghívta.

— **Ellenőrző bizottság.** Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága december hó 29-én tartott rendes közgyűlése alkalmából 1907 év január hó 1-től számított 3 évi időtamra a bor-ellenőrző bizottságokat megalakította. A csongrádi járási bizottság elnökévé Sóllya Gyula, tagjaivá Szabó Sándor és Ludrovai Tóth István dr. Kelemen Béla főispán által kinevezettek, míg a közgyűlés Eder Jánost és Forgó G. Pált választotta meg.

— **A 48-as kör közgyűlése.** Mint már említettük, ma délelőtt tartja meg a 48-as kör a tisztújító közgyűlését. Az hírlík, hogy a körtagok nem igen vannak megelégedve az egyes tisztségek eddigi betöltőivel és így valószínű, hogy a közgyűlésen azok ellen kifogások s talán ebből következőleg kibuktatások várhatók. Minden esetre érdeklődéssel nézünk a fejlemények elé, amelyek előbb-utóbb úgy fognak alakulni, hogy mindenki helyeslőleg veheti tudomásul.

— **A Csongrád-szentési vasútvonal töltésén** már egy pár hét óta veszik észre, hogy a régi csuszamlások helyén ismét meglazult a talaj, amely a többiben beállott hóolvadások következménye. Mi sem természetesebb, hogy a közönség körében riasztó hírek terjedtek szét és dacára a már azóta megejtett vizsgálatnak, amikor megállapított az: hogy komolyabb baj nincsen, mindég tartják magukat. Éppen ezért a közigazgatási bizottság elhatározta, hogy a maga hatáskörében is megkeresi az aradi üzletvezetőséget aziránt, hogy a vasúti testen mutatkozó hiányokat sürgősen és alaposan csináltassa meg.

— **A közigazgatási bizottság üléséből.** Csongrádvármegye közigazgatási bizottsága e hó 8-án tartotta ez évben első ülését. Az ülés nagyrészt az egyes bizottságok megalakítása töltötte ki, melyek befejeztével apróbb ügyek kerültek tárgyalásra és többek között a közigazgatási bizottság elhatározta, hogy habár eddig az üléseket minden hónap második keddjén tartották meg, ezután minden hónap második hétfőjén üléseznek. Ha pedig hétfőn ünnep lenne, úgy a rákövetkező napon, azaz kedden tartatják meg.

— **Katonai lóvásárlások.** A hadügyi kormány eddig a hadseregben mutatkozó lóhiányt közvetítők, magyarul kupeczek-lócsiszárok útján szerezte be. A közvetítésnek természetesen díja is van, amelyek következtében nemcsak a hadsereg jutott drága pénzen vásárolt lovakhoz, hanem a gazdák is jóval kevesebb pénzt kaptak, mert a kupeczek tömördek provizóit vágta zsebre. A hadügyi kormánynak most az a célja, hogy ezentúl a lószükségletét közvetlenül a lótenyésztőknél fedezze, így ezek is jobb árt kapnak s a kincstár is olcsóbb lovakat szerez be. A katonai lóvásárló bizottságok a kormány utasítására a városokban összeírják a lótenyésztők neveit és lakását, hogy ha vásárolni akarnak, tudhassák, kinek van megfelelő lóva eladó.

— **Községi közgyűlés.** Holnap, azaz 14-ikén délelőtt 9 órakor, a község háza tanácstermében rendes közgyűlés tartatik. A tárgysorozatban 38 többé-kevésbé érdekes és fontos ügy van kitéve tárgyalásra.

— **Ecet- és cognacgyár.** Igen szép, ha valaki arra törekszik, hogy az amúgy is elmaradottságunkról tanúskodó gyáriparkunk hiányait — alkalmat keresve — változtatni óhajt. Az ily törekvést mindenesetre igen szívesen fogadjunk és előmozdításán fáradoznánk, ha az, aki ezt proponálja, nem arra törekednék, hogy az eddigi politikája, — amely megzapult, — meg is ecetesedjék. Természetesen így az ecet- és cognacgyárból nem kérünk és ha sikerül, nem nagy jövőt jósolunk neki azért, mert mint örömmel konstatáljuk, több egyén politikai hitvallásának beecetesítésére nem lesz alkalom. Különben, hogy ez még be is ecetesítődjék-e — arról holnap a községi közgyűlés határoz.

— **Bankett.** Porubszky József plébánosunk apáttá történt kineveztetése alkalmából tiszteletére, a kaszinó termeiben ma este hét órakor vacsora lesz.

— **Nyugtázás.** Az építőmunkások vizkeresztli mulatságán felülfizettek: Porubszky József 5 koronát, Boda Márton 1 korona 40 fillért, Kiszél Antal 80 fillért, Káta Sándor, Deák Ferenc, Gressó Antal, Klein Sándor, Robacsinszky József, Pozsár Lajos és Frank Gyula 40—40 fillért, Forgó József és Dragon Lajos 20—20 fillért; kiknek ezúton mond köszönetet a világi bizottság.

— **Kedvezményes árú fürdőjegyek.** Kämpfner Vilmos kereskedőnél a gőzfürdő jegy 76 fillér, míg kint 1 korona, a kádfürdő 66 fillér, a fürdő pénztárána 80 fillér. Az olcsóbb árakkal a fürdő tulajdonosa előnyt kíván nyújtani a fürdőző közönségnek, amire mi is felhívjuk a figyelmét.

— **„Vesszen a becsület — mindent pénzért!”** című cikkünk folytatása legközelebb jelenik meg és arra már előre felhívjuk olvasóink szíves figyelmét.

— **Védekezés a hernyó pusztítása ellen.** Darányi Ignác földművelésügyi miniszter körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, amelyben kötelességévé teszi az összes gyümölcsfatermesztőknek és birtokosoknak a kártékony hernyók, vértetvek és darazsak kiirtását. Elrendelte továbbá, hogy minden egyes községi előjáróság április hó első felében felelősség terhe mellett köteles az arra alkalmas hiteles személy útján feltétlen meggyőződést szerezni arról, hogy vajjon az irtás megtörtént-e?

— **A vasúti lámpák.** Csongrád község 60 lámpát rendelt, hogy a vasúttól a főtérig ki legyenek világítva az utcák. Azt kérdezzük most, hogy mikor akarják ezeket a lámpákat felállítani, miután már októberben készen voltak? Talán még várhatunk vele pár évig?

— **Vadászvirtus.** Hetekkel ezelőtt határunkba egy szegény megriadt özezske került, amelynek feltűnése és észrevése méltán lázba hozta ko... akarom mondani híres vadászainkat. Volt hajsza a szőlők között le és fel, többé-kevésbé eredménnyel, mert a vadászoknak sikerült megpillantani a lövés nélkül tovaszárguló özet, amely igyekezett a vadászokat otthagyni — ahogy szent Pál az oláhokat. Végre a hajsza rendező vadászokban felülkerült a virtus és... a városban vagy hat, külön-külön azt a hírt terjesztette, hogy ő lötte meg az özet. Most ezeknek az őz általunk azt üzeni, hogy hál' Istennek, igen jól érzi magát, „melyhez hasonló jókat kíván!”

— **A gazda ifjúság vizkeresztli bálja** m. vasárnap ment végbe elég szép számú közönség részvétele mellett. Az ifjúság, amely már hetekkel előbb nagy figyelemmel kísérte a rendezőség működését, teljes számban jelent meg s igen kedélyes hangulatban volt, úgyannyira, hogy midőn a rendezőség reggel a Rakoci indulót játszatta, szinte meglátszott az arcokon, hogy sajnálják otthagyni azt a szép mulatságot. Az ifjúság akarván a társadalomnak is használni, a

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

bálat a „Katholikus Ifjúsági Egylet” javára rendezte. Fölülfizettek: Porubszky József 10 koronát, Szabó Kálmán 3 koronát, ifj. Szilávik János 2 koronát, Faragó Péter és Bozó Ferenc 40—40 fillért. Midőn ezért őszinte szívből köszönetet mond, szíves adományukat a befolyó tisztajövedelemmel együtt, az egylet rendelkezésére bocsátja a rendezőség.

— **Megbízás.** A keresztény fogyasztási szövetkezet, virilista jogánál fogva, Hegyi Antal bízta meg képviselővel a községi közgyűléseken.

— **A jövő.** Negyedi Béla és Schröder Hugó szerkesztésében megjelenő „Jövő” című havi szemle, immár a II-ik évfolyamba lépett. A januári szám élénk és változatos. Harsányi Kálmán verset írt, Rákosi Viktor novellát, Szilágyi Ferenc verset, Kóhalmi Béla novellát, Haraszthy Lajos verset, Paliny Levente novellát, Komor a jegyzetekben mondja el véleményét a múlt hó aktualitásairól. Garabonc az újság-irodalomról cseveg s felsorolja a fővárosi napilapokba dolgozó költőket és írókat. Skarabeusz a művészet kinövésait ostromozza. Schröder Hugó az elmúlt év közgazdasági eseményeit csoportosítja. Azonkívül terjedelmes irodalmi és művészeti kritika teszi tartalmassá a könyvalakú, izléses kiállítású szemlét. A radikális szellemű, vaskos folyóirat egész évi előfizetési ára csak 2 korona, mely beküldhető bélyegeken is. Egyes szám 20 fill. Mutatványszámot kívánatra küld a „Jövő” kiadóhivata: Budapest, VIII. Baross-tér 4. I. emelet.

— **Elszámolás.** A jótékony nőegylet Szilveszter estélyének bevétele volt 329 korona; ezzel szemben a kiadás 92 korona 30 fillér, s így a tiszta jövedelem 236 korona 70 fillér. Fölülfizettek: özv. Faragó Mihályné 20 koronát, ifj. Forgó József 16 koronát, Faragó Antal 10 koronát, Porubszky József 8 koronát, Rosenberg Ede 6 koronát, dr. Szarka Mihály 6 koronát, Tekulics Sándor 5 koronát, Ujhelyi Nándor 4 koronát, Bozó Mihály 3 koronát, Balkányi Lajos és Sebők Mihály 2—2 koronát, Kovács Elemér, Szabó Péter, Cseuz Imre, Kraxner Dezső, Barna Henrik és Forgó József 1—1 koronát. A jótékony célra szolgáló szíves adományokért ezúton mond hálás köszönetet a jótékony nőegylet elnöksége.

— **Döglött kutya.** Köztisztaságunkra jellemző, hogy a múlt héten a központi iskola sarkán egy döglött kutya két és fél napig diszelgett az árokban.

— **Üres beszéd az,** hogy nehéz a gyermek arcára az üde színt előteremteni. A Zoltán-féle „Csukamájolajjal” elért eredmények pótolhatatlanok, s ezért ne tévesztesse meg magát senki sem hangzatos feldicsérésekkel, hanem ha csukamájolajról van szó, akkor egyedül és csakis a Zoltán-félet vegye, mely üvegenként 2 koronáért kapható a gyógyszerárakban.

— **Birtokossági gyűlés.** Mint értesülünk, a bokrosi birtokosság jövő vasárnap gyűlést tart a bokros ügyében.

— **Felhívjuk olvasóink figyelmét** a Thierry-féle balsam és centifolium kenőcs rendkívüli gyögyerejére, melynek hirdetése mai számunkban olvasható. Ezen két felülmulhatatlan szer soha nem okozhat veszélyt, hanem ellenkezőleg minél régebb a betegség, annál jobb és hathatósabb. Aki használja, nem szenved sem fagyot sem forróságot, tehát minden időben használható. Majdnem mindig biztos eredményt és segítséget hoz. Magától értetődik, hogy ovakodjunk a hamisításoktól és a sokféle ajánlatokra ne adjunk, mert az értéknélküli és hatástalan szerekért csak a pénzt kidobjuk. Mindig ezen régi jónak talált és megbízható szert kérjünk. Ezen világhírű szernek minden családnál készletben kell lenni. Ha esetleg valahol nem lehetne a valódi védjeggyel ellátott szert kapni, úgy tessék direkt Thierry A. gyógyszerészről rendelni Pregrada, Rohits-Sauerbrunn mellett.

— **Felakasztotta magát.** Szögi János 53 éves pacsirta-utcai lakos 11-én este 10 órakor ittas állapotban felakasztotta magát.

— **Szőlősgazdákat, munkásokat** közelről érdeklí az országos gazdasági kiállításon elismerő oklevelet nyert „Vincellérkönyv” című könyv (2. kiadás), mely az összes szőlőmunkákat gyakorlati módon, képekkel szemléltetve adja elő. Megrendelhető 1 kor. beküldése mellett bérmentve — Vaday József címén Nagyváradon. (Utánvétellel küldve 1 kor. 25 fillérbe kerül.)

— **Vesztett kutya.** F. hó 8-án Csanytelek községben Kukovec Antal kutyája egy kis lelen

fiút, a 12 éves Nedelkov Józsefet megmarta. Minthogy a kutyán a veszettség jelei mutatkoztak, a kutyát lelőtték és a fiút a Pasteur intézetbe vitték.

— **Az iszákosság ellen.** Szombathelyen egy humánus társaság intó táblákat terjeszt a következő tartalommal: Ne igyál pálinkát, bort, sört sem munka előtt, sem munkaközben, mert nem igaz, hogy a szeszes ital erőt ad, nem igaz, hogy a szeszes ital meleget ad. A szeszes ital csak gyengíti erőt, lankasztja kenyérkereső tagjaidat. Nem az ital, csak az étel ad erőt és tartós meleget. Ha nagyon átfáztál, igyál meleg teát, levest, kávé. Aki nagy hidegben pálinkát iszik, gyorsan elfárad és könnyen megfagy. Ne igyál sem munka előtt, sem munkaközben szeszes italt, mert könnyen ér baleset a gépek között. Ha nem is ittál sokat és csak egy pillanatra káprázik szemed vagy reszket a kezed a szeszes italtól — egy pillanat is elég, hogy nyomorékká válj a gyorsan forgó gépek között. Ne túrd meg a műhelyben azokat, kik munka előtt vagy munkaközben isznak. Sok derék, józan munkás azért vesztette életét, azért vált koldússá, mert munkástársának szemé káprázott, keze reszketett a szeszes italtól. Kerüld egyáltalán a szeszes italokat! Sokan indultak már este a koresmába vagy pálinkamérésbe egy pohár italla és keserves reggelre ébredtek a fogházban vagy a kórházban. Mert az első pohár után rendszerint a második, a harmadik és a többi következik és a legjobb akarat füstbe megy a szeszes ital bódító hatása alatt. A szesz megrontja egészségedet, eltompítja elmédet, meggyöngyíti akarodat, elnémítja lelkiismeretedet, züllésbe kerget téged és szegény családodat. A részeges ember gyermekei buták, satnyák, munkakerülők és gonoszak. Munkások! Alattomos, gonosz ellenségek az alkohol. Kerüljétek — és megmarad egészségetek, pénzetek, becsületek.”

Kiadók és tulajdonosok: BOZÓ ÉS JUSTIN.

Bozó és Justin könyvnyomdája.

796|1906. vht. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csongrádi kir. járásbírósnak 1906. évi Sp. 665/3. számú végzése következtében dr. Szöke Jenő ügyvéd által képviselt Rosenberg Ede javára Szilaj V. Rókus és neje Forgó Erzsébet ellen 149 korona 83 fillér s jár. erejéig 1906. évi december hó 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 980 koronára becsült következő ingóságok, u. m. 12 drb magló, 1 hízó sertés és gazdasági eszközök nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csongrádi kir. járásbírósnak 1906. évi V. 468/2. számú végzése folytán 149 korona 83 fillér tőkekövetelés, ennek 1906. évi január hó 1. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 96 korona 04 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, végrehajtást szenvedett lakásán, csongrádi tanyán leendő megtartására, 1907. évi január hó 23-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csongrádon, 1907. évi január hó 9.

R. Papp István
kir. bír. végrehajtó.

Hirdetmény.

Csongrád község tulajdonát képező egy drb bika kislejtezés folytán nyilvános árverésen el fog adatni. Az árverés 1907. évi január hó 18-án pénteken délelőtti 9 órakor alulírott jegyző hivatalos helyiségében fog megtartatni.

Csongrád, 1906. december 17-én.

Kovács, jegyző.

Szőlőmunkások kerestetnek.

Ludrovai Tóth István mérnök az Erzsébet majori szőlőtelepére keres hét szőlőmunkás embert, 40 évnél idősebb nem lehet, egy-egy ember három hold (1200 nszögöl) szőlő egész évi megmunkálásáért kap háromszáz korona fizetést. Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos az erzsébeti lakásán.

7622|1906. sz.

Hirdetmény.

Az 1906. évi országos betegápolási pótdó-lajstrom 1907. évi január 14-ik napjától 1907. évi január 21-ik napjáig a számtisztvi hivatalban közszemlére tétetik, hol azt a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti s az ellen azok, kik ezen adónemmel a múlt évben is megróva voltak, a lajstrom kitételének napjától, azok pedig, kik ezen adónemmel megróva nem voltak, adótartozásaiuknak az adókönyvecskéikben tör-tént bejegyzéstől számított 15 nap alatt felszólamlásaikat az előljáráshoz benyújthatják.

Az elkésve beadott felszólamlások figyelembe vétetni nem fognak.

Csongrád, 1907. január 11.

Kovács, jegyző.

Minden utánzat büntetendő!

Thierry-féle balsam

egyedül valódi csakis a zöld apaca védjeggyel. Törv. védve.

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apotheke
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

12 kis vagy 6 nagy üveg, vagy pedig egy nagy különleges üveg patenzárral ellátva 5 korona.

Thierry Centifolium-kenőcs

a legjobb szer bármily régi sebek, gyulladások, sérülések stb. ellen. 2 tégely 3 korona 60 fillér. Szét-küldés csakis utánvét, vagy az ősz-szeg előzetes beküldése mellett.

Ezen két háziaszer van mint régi jó hírnevű szer legjobbnak elismerve. Rendelések így címzendők:

THIERRY A.
gyógyszertára
Pregrada, Rohits-Sauerbrunn
mellett.

Számos kitüntetés és halálirat kívánatra bérmentve küldetik.

Kapható minden gyógyszerárban.

Javítások jutányosan eszközöltetnek.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

mezőgazdasági gépraktáramban

elsőrendű Singer karikahajós és mindennemű iparos gépek 75 koronától feljebb, készpénzfizetés vagy részletfizetésre is kaphatók. Minden nálam vásárolt varrógépért 6 évi jótállást vállalok. Mindennemű alkatrészek gyári árban kaphatók. Styria kerékpárok és alkatrészek, villamos csengő felszerelések legjutányosabb árban szállítanak.

BRAUN MARCEL

gépraktáros (Buzapiaccal szemben).

Villanycsengők szereltetnek.

Új gazdasági gépraktár.

Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét a Csongrádon Szentesi-körút 33. szám alatt levő Heringer-féle házban megnyílt

gazdasági gépraktárunkra.

hol a világhírű Clayton & Schuttieworth-féle mezőgazdasági gépekből dús választékot tartunk.

Ennélfogva ajánlunk a mezőgazdasággal foglalkozó közönségnek, jutányos árakért, modern szerkezetű és erős anyagból készült locomobil és gőzeséplőgépeket, szalma-karalozókat, járgány-eséplőgépeket, löhereséplőket, tisztító rostákat, konkolyozókat, kaszáló- és aratógépeket, szénagyűjtőket, boronákat, sorvetőgépeket, szeeszkavágókat, répvágókat, kukoricamorzsolókat, darálókat, egytetemes acélekéket stb. és minden egyes tőlünk vett gépért felelősséget vállalunk.

Kérjük a gazdaközönséget, hogy raktárunkat megtekinteni, s mielőbbi b. vásárlásával bennünket megtisztelni sziveskedjen, s előre is biztosítjuk a legpontosabb kiszolgálásról.

Tekulics Mihály és Társa.

Tüdő- és torokbetegek, asztma- és gégebajosok!

Aki a legmakacsabb tüdő- és gégebajtól, aki az asztmától, ha még oly régi baj is és gyógyíthatatlannak látszik, egyszer és mindenkorra meg akar szabadulni, az forduljon

A. Wolffsky céghez Berlin N.
Weissenburgerstrasse 79.

Ezer köszönő levél nyújt bizonyítékot a kura nagy gyógyító hatásáról. Ismertető füzet ingyen.

Legdrágább az egészség s ezt megvédi a jó cipő és jó csizma.

Esik a hó, süvölt a szél,
Lábunk fázik, hideg a tél.
De jó volna pár jó csizma
A lábunkra, a lábunkra.

Lábunk meghűl, s ez már elég,
Hogy meglegyen a betegség.
De kérdezzük, hol vegyünk hát,
Pár jó cipőt — pár jó eszimat?

DRAGON LAJOS

cipész-mesternél (Félegyházi-út 16. sz.),
aki fájos és érzékeny lábakra nagy gondot fordít.
Nem olcsó, de jó!

Egy házporta

a rajta levő épülettel, továbbá 240 négyszögöl kiserét a város alatt szabadkézből eladó. Értekezni lehet Palásti Andrásal Arany János-utca 24. szám.

Eladó házak.

Pozsár József építésznek Uri-utca 20. sz. régi háza és az ujonnan épült háza közül az egyik, bármelyik örök áron eladó. Értekezhetni a tulajdonosnál ugyanott.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pometefü cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyazzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

! Köhögés !

Aki ezt figyelembe nem veszi, vétkezik önönmag ellen.

Kaiser-féle
mell-bonbon

3 fenyűvel ellátva.
Orvosilag kiprobálva és ajánlva köhögés, rekedtség, hűtés, elnyálkásodás, és hurut ellen.

5120 közjegyző által hitelesített okirat bizonyítja e szer hasznos voltát.

Csomagja 20 és 40 fillér.

Kapható:
Balkányi Lajos, Barna Henrik és Wiesner Lajos urak gyógyszerüzletében Csongrádon.

Kiadó lakás.

Kovács Elemér templom-utcai házában 2 lakás (2-3 szoba és mellékhelyiségek) április hó 24-től kezdődőleg kiadó.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

A legelőkelőbb orvostanárok által ajánlott és a kiállításokon aranyérmekkel és díszoklevelekkel kitüntetett

Esterházy cognac

mely a közönség kedvence itala mindentitt kapható.

Központi iroda:

Gr. Esterházy Géza-féle cognacgyár

BUDAPEST,

V. ker., Nádor-utca 16.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

EGGER MELLPASZTILLAI

ez étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 kor. és 2 kor. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, VI. Váci-körút 17. szám.

Kapható Csongrádon:

Balkányi Lajos, Barna Henrik, továbbá Wiesner Lajos gyógyszerüzletében.